

si mem, okazigus interpretajn problemojn kaze de mesaĝoj senditaj de aŭ al persono kiu uzus lingvon, kies sistemo estus malproksima al tiu de la latina. La sistemo validus en la lingvoj uzataj de Kircher, t.e. latina, franca, itala, germana kaj hispana, ĉiuj hind- kaj okcidenteŭropaj, sed neniel por ĉiuj lingvoj de la mondo.

Tiamaniere, „polygraphia noua” ne estis solvo por la problemo de interkompreniĝo inter intelektuloj, sed io pli taŭga por kriptografio ol por transskribo de pli kompleksaj tekstoj – interalie ĉar sufiĉus aldono de nova vorto al unu el liaj du vortaroj, kaj la tuta numerado estintus refarota. Pro tio, Kircher mem dufoje avertis uzontojn de sia sistemo pri ĝiaj limigoj, postulante ke la verkanto uzu malmultajn kaj tre klarajn vortojn kaj koncentriĝu al la substanco. Se la dezirata vorto ne troviĝas en la vortaro, oni uzu sinonimon. Li konsciiĝas, ke lia vortaro enhavas nur la plej gravajn elementojn kaj intencas plilarĝigi ĝin. Tiu „simplega konstruado” estis, en si mem, kontraŭcela, kiam temas pri esprimo de kompleksaj ideoj, kiel estis tiuj de tiamaj sciencistoj kaj aliaj intelektuloj.

Pensante pri ebla klasado de „polygraphia noua”, oni revenu al „aprioraj” kaj „aposterioraj” pazigrafioj: „Pazigrafioj el ĉiuj nomitaj specoj povas baziĝi sur unu el la du semantikaj principoj. Laŭ la unua la reala mondo estas logike dividata de ĝeneralaj nocioj al konkretaj; laŭ la dua ĝi estas tia, kian oni vidas en etnaj lingvoj, precipe en la eŭropaj. La pazigrafioj de la unua kategorio estas nomataj aprioraj, de la dua – aposterioraj”. Do „polygraphia noua” estas tipe aposteriora pazigrafio, ĉar ĝia bazo estas etna lingvo (latina); kvankam ties etno en la 17-a jc. ne plu ekzistis, latino ja ankoraŭ estis universala lingvo de sciencistoj kaj de kleriĝo. Fine de sia teksto, Kircher prezentas tri avantaĝojn venontajn kun la uzo de lia projekto (kio tamen antaŭvidas ellaboron de koncernaj vortaroj por ĉiuj lingvoj de la mondo): ĉiuj lingvoj estos prezentitaj laŭ la sama metodo, ĉiuj vortoj kaj gramatikaĵoj facile retroveblis en la vortaroj (se tiuj vere ekzistus en ĉiuj lingvoj) kaj krome, la sistemon oni povas uzi kiel kriptografion. Dum la unuaj du avantaĝoj povus utili al lingvolernado, la tria montras al stabiligo de „ne-lingvaj” kodoj bazitaj sur konvertiĝo de sintaksaj strukturoj al cifera sinsekvo; tio estas la samaj procezoj kiuj estos uzataj, jarcentoj poste, kiel bazo por la binara enkodigo uzata de komputilaj lingvaĵoj. Male al siaj antaŭuloj, Kircher forlasis la ideon krei tute novan aprioran nomenklaturon, sed li uzis jam ekzistantan vortostokon. Studi la kazon de *Polygraphia Noua* estas bona maniero reskizi aplikigon de scienca metodo al solvo de ia problemo, pro kaj tra la strategioj mulditaj por solvi ĝin.